

Vir: Povzeto po novici Euler Hermes, objavljeni na njihovi spletni strani ([povezava](#)).

Euler Hermes znižuje bonitetne ocene za 18 držav in 126 sektorjev

- Euler Hermes je napovedal znižanje bonitetne ocene 18 državam v prvem kvartalu 2020 zaradi podaljšanja recesije in vala stečajev, ki ga je povzročil izbruh Covid-19.
- Prav tako je znižal bonitetno oceno 126 sektorjem, predvsem v avtomobilski industriji, transportu/logistiki, elektroniki in maloprodaji v številnih državah.

Svetovno gospodarstvo, ki je že tako soočeno s številnimi faktorji negotovosti (Brexit, napetosti na področju trgovine, roki za volitve), se sedaj sooča še z pandemijo Covid-19. Ne samo, da smo priča, kako to vpliva na prebivalstvo, pandemija še dodatno obremenjuje poslovanje po vsem svetu, saj negativno vpliva na oskrbovalne verige in poslovne operacije, vpliva na zaupanje gospodinjstev in trgov ter močno omejuje mednarodno trgovino.

Svetovna gospodarska rast bo po mnenju Euler Hermes v letu 2020 zabeležila močno upočasnitev in sicer bo samo +0,5 % (+2,5 % v 2019). Mednarodna trgovina se bo letos skrčila za -4,5 %. Posledično se bo znatno povečalo tveganje neplačil. Euler Hermes pričakuje, da se bo delež stečajev v letu 2020 povečal za +14 %.

Tveganja po državah: vodnik za predvidevanje tveganja iz naslova “takojsnje zaustavitve” (brutalna prekinitev kapitalskih tokov)

V vsakem kvartalnem obdobju spremlja Euler Hermes tveganja neplačil v 242 državah in 18 sektorjih na podlagi določenih kratkoročnih in dolgoročnih indikatorjev.

V prvem kvartalu 2020 je Euler Hermes znižal bonitetno oceno 18 državam: Ekvador, Tajska, Indonezija, Indija, Združeni Arabski Emirati, Kuvajt, Maroko, Kenija, Gana, Mauritius, Češka, Poljska, Romunija, Irska, Slovaška in Litva. Seznam vključuje razvite države kot tudi države v razvoju. Npr. Brazilija je zelo prizadeta zaradi te globalne gospodarske in zdravstvene krize, čeprav se je upalo, da bodo dinamične reforme spodbudile njeno rast. Podobno je z Japonsko, ki je bila po številnih pretresih lani jeseni že zelo krhka na začetku leta 2020, pandemija Covid-19 pa je še poslabšala njeno situacijo. Na seznamu je tudi

Indija, ki se je že tako spopadala s številnimi strukturnimi in cikličnimi izzivi, ti pa se s sedanjo situacijo samo še poslabšujejo.

Ludovic Subran, ekonomski vodja pri Euler Hermes in Allianz opozarja:

"Vidne in potencialne posledice pandemije Covid-19 so vključene v naše analize tveganja po državah. Še vedno smo pozorni na situacijo v drugih razvitih državah, predvsem v Franciji, Nemčiji, Španiji in ZDA. Te države imajo vsa potrebna orodja za zaščito svojih podjetij, vendar lahko njihova situacija hitro postane bolj zapletena, če bodo njihovi izolacijski ukrepi in zamrznitev gospodarstva trajali predolgo."

Rekordno število sprememb ocen po sektorjih odkar je bila ta metodologija uvedena

Euler Hermes je znižal bonitetno oceno 126 sektorjem po svetu. To je največje število v zgodovini: Zadnji rekord so zabeležili v 1. kvartalu 2016, ko so znižali bonitetno oceno 70 sektorjem. Pomembno je še poudariti, da je v 60 % primerov šlo za spremembo bonitetne ocene iz »zmerno tveganje« na »visoko tveganje«. Ta dva signala sporočata, da se svetovno gospodarstvo in podjetja soočajo z izjemno zapletenimi in negotovimi časi.

Najbolj prizadet je avtomobilski sektor. Euler Hermes je znižal bonitetno oceno temu sektorju kar v 26 državah. Sledi mu transportni/logistični sektor (znižanje v 21 državah), nato elektronika (14) in maloprodaja (12). Farmacija ter programska in informacijska tehnologija sta v teh časih najbolj odporna sektorja. Iz regionalne perspektive je zahodna Evropa utrpela najvišji padec bonitetnih ocen in sicer v 52 primerih, sledita azijsko-pacifiška regija (29) in osrednja in vzhodna Evropa (24).

Kako vpliva Covid-19 na posamezne gospodarske dejavnosti?

April 03 2020

Povzetek

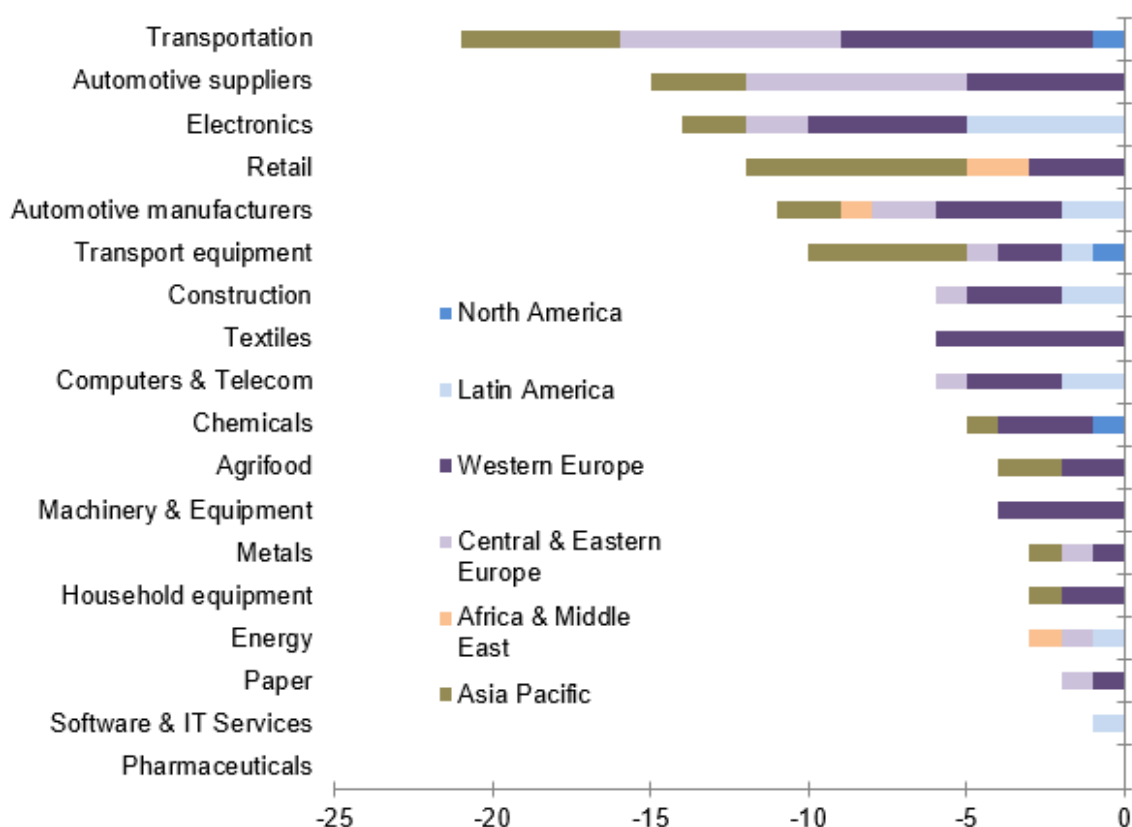
- Vsa ta znižanja so direktno ali indirektno posledica vpliva pandemije Covid-19 na povpraševanje (5 od 10 znižanj), dobičkonosnost (4 od 10) in likvidnost (1 od 10). V 6 od 10 primerih so se ocene znižale iz »srednje stopnje« na »občutljivo stopnjo«.
- **Kateri globalni sektorji predstavljajo največje tveganje? Transport/logistika, avtomobilska industrija in maloprodaja.** Globalno zaprtje je samo pri letalskih prevoznikih povzročilo upad prihodkov za 40 % od lanskega decembra. Padeč cen delnic pa bo ogrozilo že zadolžene in nedonosne (nizkocenovne) letalske prevoznike. Pandemija zaostre tudi probleme v avtomobilski industriji, ki se že tako sooča z obstoječimi strukturnimi problemi. Globalni trg se sooča z več kot 10 % padcem v letu 2020 (po 4 % padcu v 2019). Najbolj sta na udaru maloprodaja in veleprodaja, vendar tudi dobavitelji niso imuni na tveganja v mednarodni preskrbovalni verigi. Sektor elektronike se spopada z upadom povpraševanja po celi Evropi, predvsem zaradi pričakovane slabše prodaje lokalni industriji. Maloprodajni sektor predvsem v azijsko-pacifiški regiji je bil močno prizadet zaradi dolgotrajnega zaprtja trgovin in kolapsa kitajskih turističnih tokov.
- **Najbolj prizadeti sta Zahodna Evropa in Azija.**
- **Glavne ugotovitve po sektorjih:** Zaprtje ene tretjine svetovnega prebivalstva povzroča opustošenje v **prometu/transportu**, predvsem v letalskem prometu, kateri bi lahko prejel javno podporo. V **avtomobilski industriji** močna odvisnost od treh glavnih trgov otežuje tekoče strukturne izzive. Vpliv na sektor **elektronike** je najbolj občutiti v azijsko-pacifiški regiji, pri čemer so akterji z nizko dodano vrednostjo ogroženi v vseh regijah. Zaprtje bo močno vplivalo na prodajo v prodajalnah z neživilskimi izdelki in zmanjšalo marže že tako ranljivim podjetjem. Na področju **energetskega sektorja** v ZDA pričakujemo v bodoče povečana tveganja za proizvodnjo nafte iz skrilavca in proizvodnjo sonč-

ne energije. **Metalurški sektor** je že šibek zaradi strukturnih izzivov. **Strojništvo** se zaradi šibkega gospodarskega okolja spopada z izzivi krhkega svetovnega ozadja na številnih končnih trgih. V **gradbeništvu** ugotavljamo potencialno tveganje stečajev po vsej azijsko-pacifiški regiji, predvsem na Kitajskem.

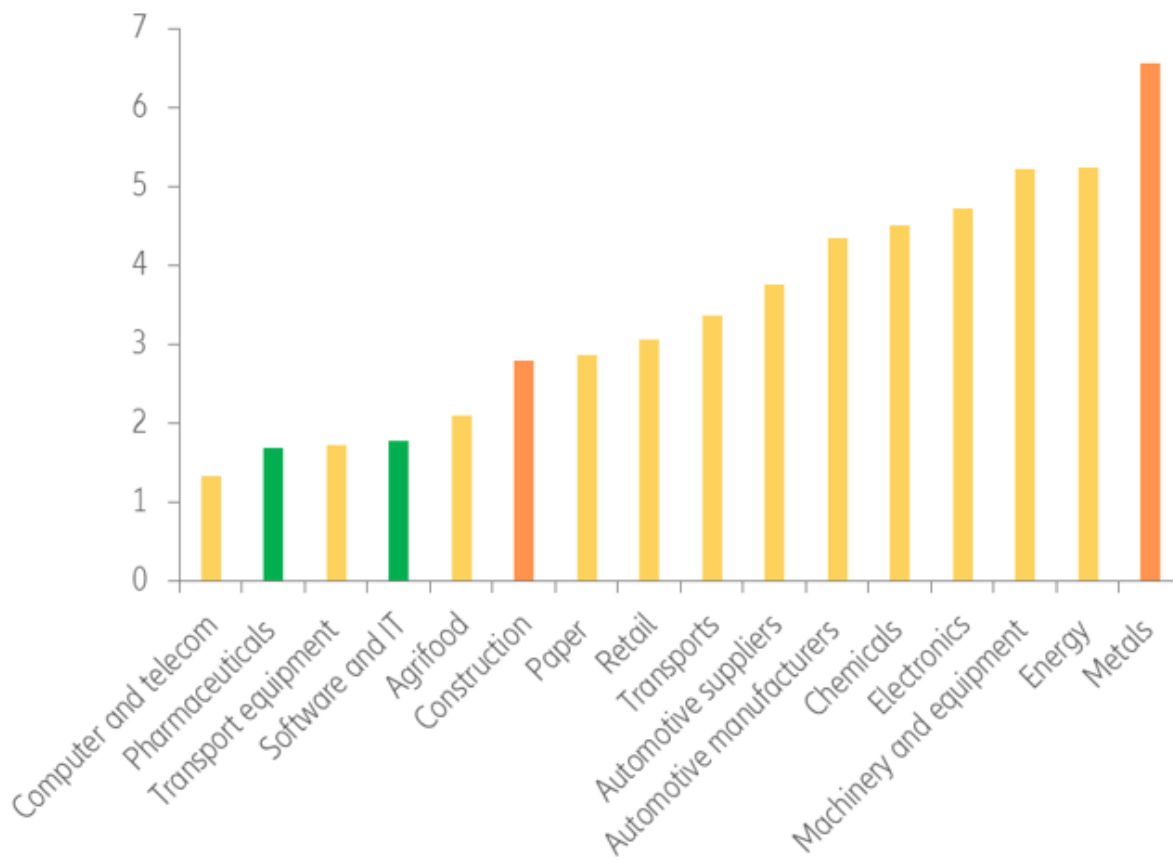
Skoraj nobeni industriji ne bo prizaneseno s posledicami Covid-19

Najprej je z ukrepi začela Kitajska, ko je zaprla večja mesta zaradi omejitve širjenja virusa in tako ustavila proizvodnjo in trgovino. Sledili sta Južna Koreja in Italija, ki sta uvedli podobne ukrepe za zajezitev širjenja virusa, kar je pripeljalo do velikih prilagoditev na delniškem trgu. Sedaj z globalnim zaprtjem, predvsem Evrope in Severne Amerike pa je močan udarec utrpela še potrošnja. Manjša potrošnja bo oslabila uvoz iz držav v razvoju.

Graf 1: Spremembe v bonitetnih ocenah po sektorjih in regijah (1. kvartal 2020 v primerjavi s 4. kvartalom 2019)

Graf 2: Občutljivost globalnih sektorjev na globalni cikel in ocena tveganja po globalnih sektorjih (4. kvartal 2019)

Po sektorjih

Transport: Prizadet je predvsem letalski prevoz, ki bi lahko bil deležen javne podpore.

Transport je glede na veliko odvisnost od Kitajske in tesno povezanostjo s potovanji in mednarodno trgovino, eden od sektorjev na katere najbolj vpliva pandemija Covid-19. Od prvotnega šoka na Kitajskem se vsi podsektorji prevoza spopadajo z zmanjšanjem povpraševanja: zračni promet, pomorski promet in železniški promet.

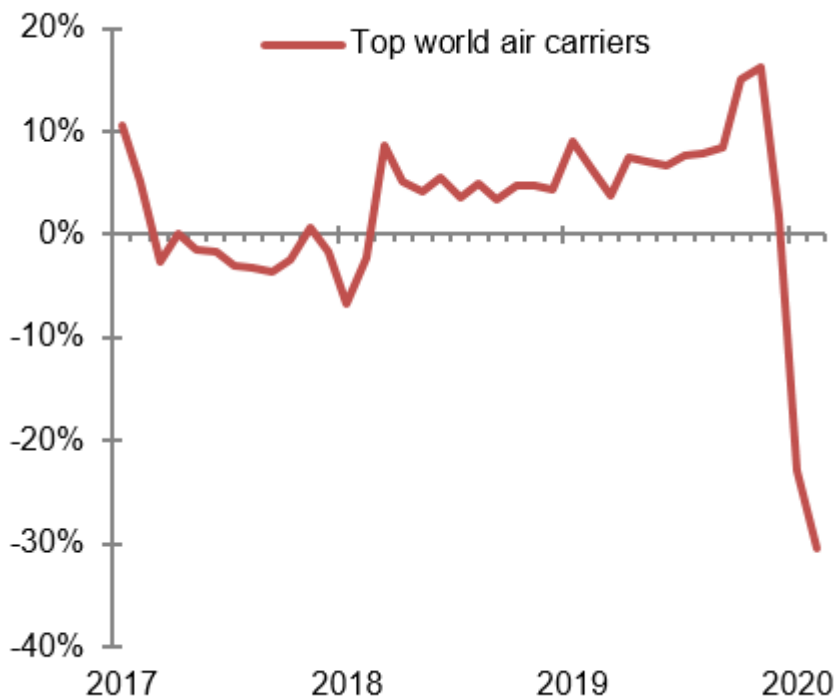
Vsa podjetja je potrebno spremljati, predvsem tista z nizko donosnostjo in nizkocenovne letalske prevoznike in ladjarje, ki niso v državni lasti.

Znižanja bonitetnih ocen v 1. kvartalu 2020

- Iz »nizkega tveganja« na **»srednje tveganje«**: Malezija, Filipini, Singapur, Vietnam
- Iz »srednjega tveganja« na **»občutljive«**: ZDA, Belgija, Finska, Irska, Luksemburg, Norveška, Portugalska, Švedska, Češka, Estonija, Litva, Romunija, Slovaška

Iz »občutljivih« v »visoko tvegane«: Kitajska, VB, Poljska, Turčija

Graf 3: Svetovni letalski prevoz (spremembe v dohodku na kilometer)

Avtomobilaska industrija: Močna odvisnost od treh glavnih trgov otežuje trenutne strukturne izzive

Avtomobilaska industrija je zelo vezana na Kitajsko, saj je ta hkrati največje tržišče in največji proizvajalec. Februarja je prodaja upadla za 80 %. Prav tako je bil močno prizadet Wuhan, kjer je 10 % proizvodnje avtomobilov. Dolgotrajno zaprtje tovarn povzroča povečanje tveganja pomanjkanja in motenj v oskrbovalni verigi na svetovni ravni. Države, ki so najbolj odvisne od uvoza iz Kitajske: azijsko-pacifiške države (13 % uvoza) – predvsem Indija, Latinska Amerika, Vzhodna Evropa (4 %) in Zahodna Evropa (2 %).

Podobni ukrepi, kot jih je uvedla Kitajska so sedaj uvedeni tudi v Evropi in v ZDA, kar je še dodatna grožnja tej industriji, saj predstavljata drugi in tretji največji trg in proizvodnjo. Potrošnja se bo zmanjšala tudi zato, ker avtomobili še vedno štejejo med luksuzne dobrine, katerih nakup bodo ljudje odložili.

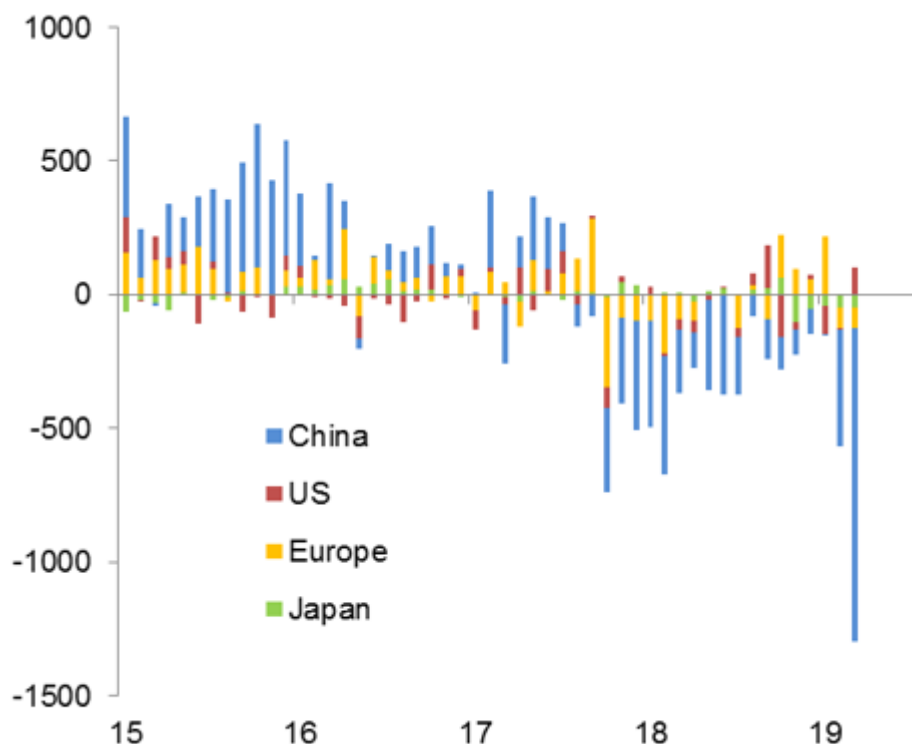
Znižanja bonitetnih ocen v 1. kvartalu 2020

Iz »nizkega tveganja« na »srednje tveganje«: Koreja (M+S), Filipini (S), Singapur (M+S), Madžarska (M) in Romunija (M)

- Iz »srednjega tveganja« na »**občutljive**«: Belgija (M+S), Nemčija (S), Irska (M+S), Portugalska (M+S), Bolgarija (S), Češka (S), Madžarska (S), Litva (S), Poljska(S), Romunija (S), Slovaška (S), Maroko (M), Čile (M), Peru (M)
- Iz »občutljivih« v »**visoko tvegane**«: ZDA (M+S)

(M: Avtomobilska proizvodnja in maloprodaja; S:dobavitelji delov)

Graf 4: Mesečne registracije novih vozil (spremembe po letih, število enot)

Elektronika: Najbolj prizadeta azijsko-pacifiška regija, akterji z nizko dodano vrednostjo so ogroženi v vseh regijah.

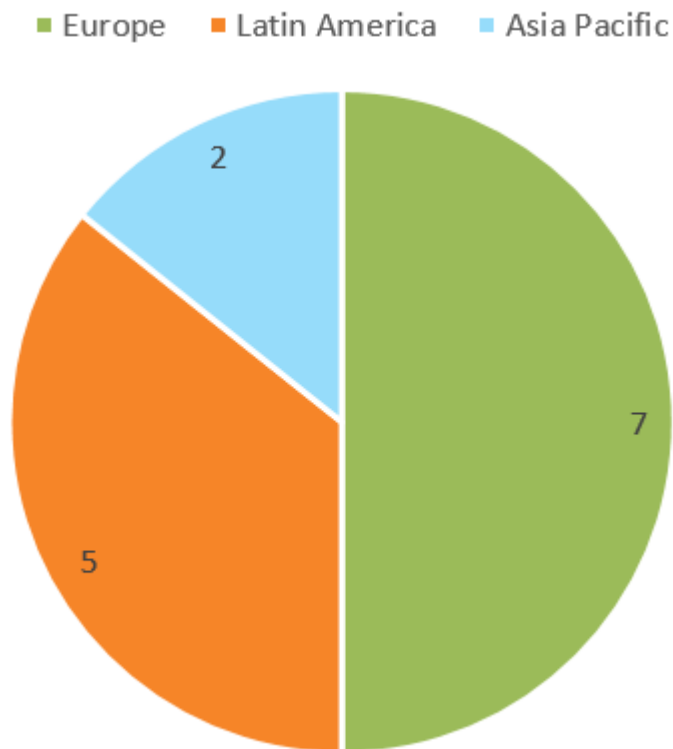
Zaprte Kitajske je povzročilo zastoje v dobavi novih komponent, predvsem za države, ki razvijajo najbolj napredne pomnilniške, računalniške in telekomunikacijske čipe za naprave potrošniške elektronike. Poleg kitajskih proizvajalcev, ki zalagajo Evropo in ZDA, so najbolj tvegani Južna Koreja, Tajvan in Japonska.

Znižanja bonitetnih ocen v 1. kvartalu 2020

- Iz »nizkega tveganja« na »**srednje tvegane**«: Češka, Danska, Estonija, Irska, Panama in Vietnam

- Iz »srednjega tveganja« na »**občutljive**«: Belgija, Kostarika, Gvatemala, Indonezija, Luksemburg, Mehika in Velika Britanija
- Iz »občutljivih« v »**visoko tvegane**«: Kolumbija

Graf 5: Sprememba bonitete sektorja po regiji v elektronskem sektorju, 1. kvartal 2020

Maloprodaja z neživilskimi izdelki: Zaprtje bo močno prizadelo prodajo in zmanjšalo marže že tako ranljivim podjetjem.

Veliko prodajalcev na drobno s potrošniškim blagom je najprej prizadelo zaprtje kitajskih proizvajalcev nato pa še zaprtje trgovin. Velik udarec so ublažile nujne zaloge v določenih segmentih, ki znašajo 2-3 meseca (elektronika, naprave, tekstil). Podjetja z luksuznimi dobrinami so najbolj prizadeta, ker predstavlja kitajsko povpraševanje tretjino celotnega svetovnega povpraševanja. Zelo prizadete so tudi azijske države, kjer kitajski turisti predstavljajo velik delež prodaje, kot je Južna Koreja, Tajvan, Vietnam, Tajska, Singapur.

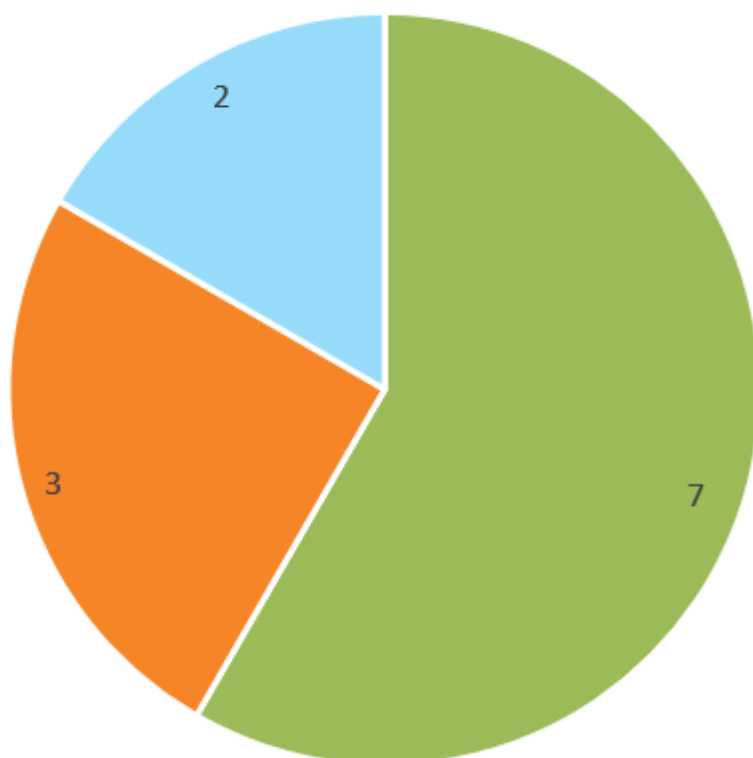
Neživilske prodajalne bodo zabeležile kolaps v prvem kvartalu saj spletna prodaja manjših in srednje velikih podjetij ne more odtehtati prodaje v trgovinah in supermarketih. Preklop na spletno prodajo koristi večinoma samo peščici velikih podjetij.

Znižanja bonitetnih ocen v 1. kvartalu 2020

- Iz »nizkega tveganja« na »**srednje tveganje**«: Kitajska, Koreja, Tajvan in Vietnam
- Iz »srednjega tveganja« na »**občutljive**«: Japonska, Izrael, Irska, Nizozemska, Portugalska, Singapur, Južna Afrika in Tajska

Graf 6: Sprememba bonitete sektorja po regiji v maloprodajnem sektorju, 1. kvartal 2020

■ Asia Pacific ■ Middle East and Africa ■ Europe

Energija: Občutno tveganje za proizvodnjo nafte iz skrilavca in proizvodnjo sončne energije v ZDA

Proizvajalci nafte se soočajo z dvema udarcema, znižanje povpraševanja in padcem cen nafte, saj sta Kitajska in Azija med najpomembnejšimi odjemalci bližnjevzhodne in svetovne proizvodnje nafte in plina. Najbolj ranljiv sektor je ameriška proizvodnja nafte iz skrilavca.

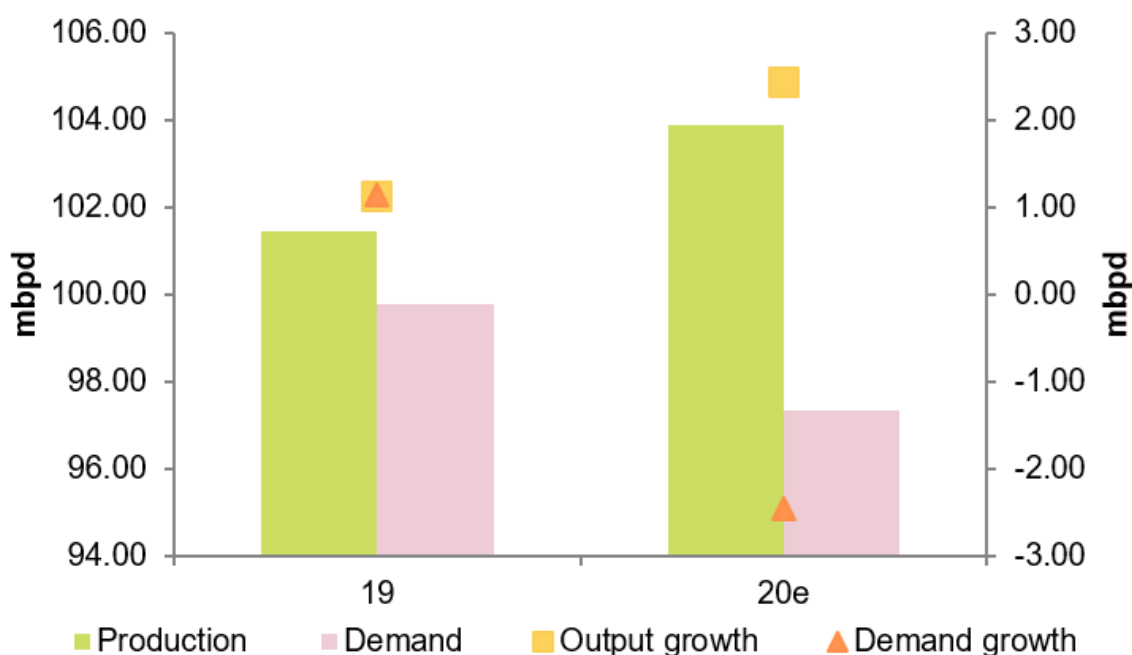
Električno, komunalno in energetska omrežja so neprizadeti. Ti sektorji so odporni.

Na področju obnovljivih virov energije se soočajo z motnjami v dobavni verigi. Vetrne turbine dobijo skoraj 20 % komponent iz Kitajske, v solarnem sektorju pa je ta delež še večji.

Znižanja bonitetnih ocen v 1. kvartalu 2020

- Iz »nizkega tveganja« na »**srednje tveganje**«: Katar
- Iz »srednjega tveganja« na »**občutljive**«: Estonija
- Iz »občutljivih« v »**visoko tvegane**«: Ekvador

Graf 7: Rast ponudbe glede na upad povpraševanja

Strojništvo: Izzivi zaradi občutljivega globalnega ozadja na mnogih končnih trgih zaradi šibkega gospodarstva.

Ta sektor je izpostavljen Kitajski. Kitajska namreč oskrbuje Evropo in ZDA z letalsko in vesoljsko opremo.

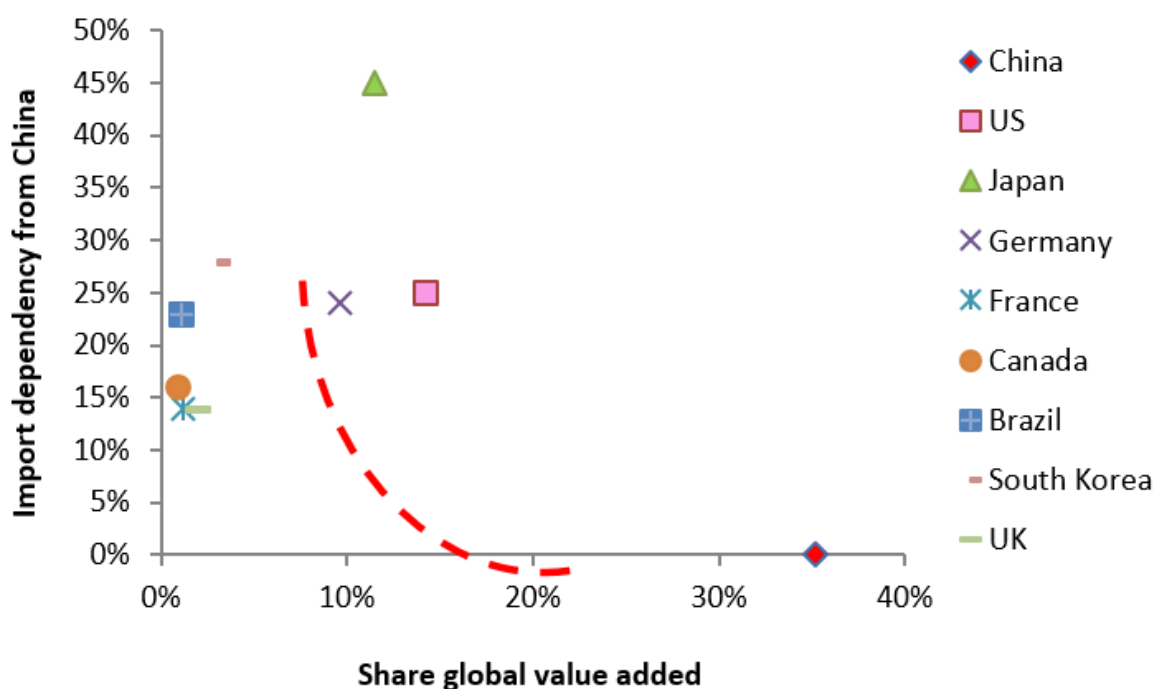
Že pred izbruhom Covid-19 se je strojniški sektor soočal z zelo počasno rastjo na področju avtomobilske proizvodnje in proizvodnje opreme za kmetijstvo in rudarstvo. Ti končni trgi pa so po globalnem zaprtju še dodatno oslabljeni.

Zaradi problemov s prihodki in problemov v dobaviteljski verigi se bo ta sektor soočal z zamudami plačil končnih kupcev.

Znižanja bonitetnih ocen v 1. kvartalu 2020

- Iz »srednjega tveganja« na »občutljive«: Nemčija, Irska in Italija

Graf 8: Izpostavljenost Kitajski s strani velikih industrijskih središč

Metalurgija: Že šibka zaradi strukturnih izzivov

Ukrepi na Kitajskem so sprožili znatno zmanjšanje povpraševanja po kovinah. Z nekaterimi proizvodi, predvsem bakrom, se sedaj trguje po ceni, ki je nižja od stroškov. Tržna kapitalizacija svetovnega metalurškega in rudarskega sektorja se je zmanjšala za 15 % že pred ukrepi. Zaradi tega je poleg avtomobilskega sektorja in transportnega sektorja to drugi najbolj prizadet sektor.

Še pred Covid-19 se je sektor spopadal z zmanjšanjem rasti na številnih končnih trgih in s šibkimi surovinami, kar je vplivalo na pričakovan upad prihodkov za 2020, predvsem v rudarstvu. Marže proizvajalcev jekla so zabeležile upad že v 4. kvartalu 2019, dodatno pa lahko zaustavitev gospodarstva zaradi Covid-19 izbije dno jeklarstvu.

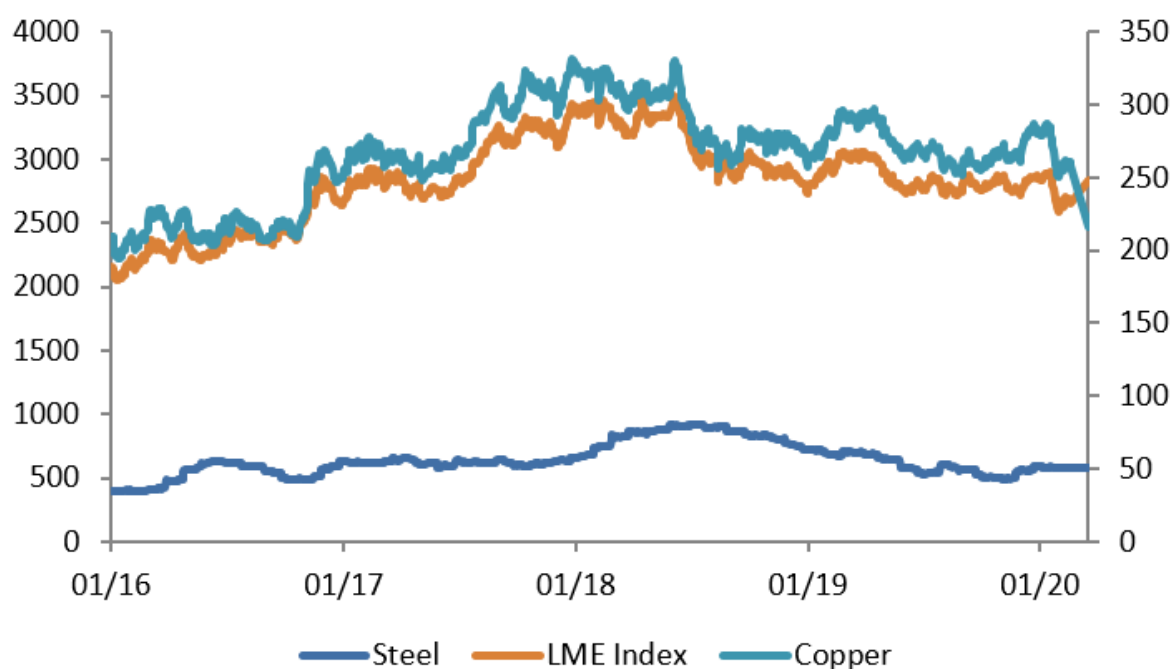
Nekatera podjetja sicer pričakujejo okrevanje od vpliva kitajskih ukrepov za obvladovanje epidemije, vendar so trgi skeptični. Zaostrovanje ukrepov lahko spremeni celotno sliko, saj lahko pride do izgub na več lokacijah.

Kitajska predstavlja veliko izvoznico za Evropo (6,5 %), ZDA (15 %) in Brazilijo (45 %). Zabeležene so bile sicer preusmeritve na Latinsko Ameriko. Posledica so nizke cene jekla. Hkrati pa nizko povpraševanje slabi tržno ravnovesje za številne druge kovine. Baker je sicer sedaj stabilen, medtem ko sta aluminij in cink v presežku. Zmanjšanje povpraševanja bo vodilo v povečanje zalog.

Znižanja bonitetnih ocen v 1. kvartalu 2020

- Iz »srednjega tveganja« na **»občutljive«**: Irska, Filipini
- Iz »občutljivih« v **»visoko tvegane«**: Rusija

Graf 9: Cene surovin

Gradbeništvo: Potencialno tveganje insolventnosti v državah APAC, predvsem na Kitajskem

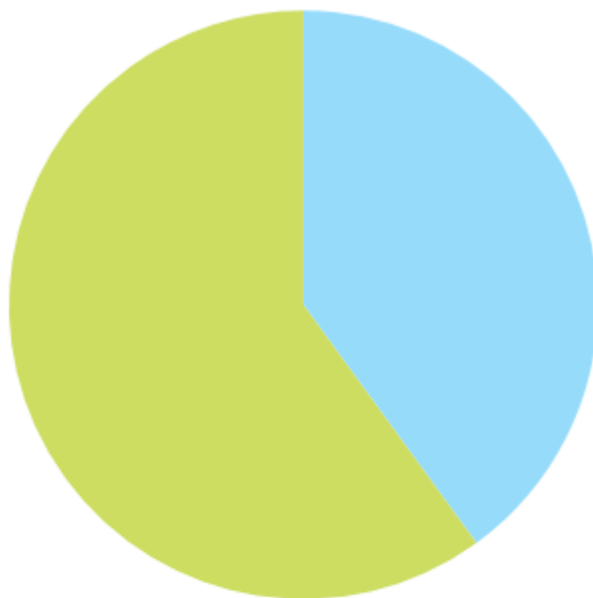
Karantena že vpliva na kitajski nepremičninski sektor. Prodajalci nepremičnin so zabeležili upad povpraševanja po nepremičninah. Obstaja tveganje, da podjetja ne bodo poplačala izdanih obveznic oz. drugih obveznosti, v kolikor bo prihajalo do odloga prodaje nepremičnin. Lokalna uprava podpira sektor tako, da bo upoštevala zamude pri plačilu zemljišč in davkov iz tega naslova, vendar to verjetno ne bo dovolj.

Stopnjevanje pandemije bi lahko bilo usodno za podjetja, predvsem tista, ki so odvisna od pravočasnega dokončanja projektov, kar bi lahko postavilo pod vprašaj celotne poslovne modele. Širjenje karantenskih ukrepov v druge države lahko še poveča probleme. Za uravnovešanje situacije bi lahko poskrbela stimulacija infrastrukturne potrošnje.

Znižanja bonitetnih ocen v 1. kvartalu 2020

- Iz »srednjega tveganja« na **»občutljive«**: Kostarika, Irska, Litva
- Iz »občutljivih« v **»visoko tvegane«**: Čile, Italija, Španija

Graf 10: znižanje bonitete po regijah

■ Latin America ■ Europe